

Для подолання наукового дисбалансу між загальною теорією права та галузями публічного і приватного права доцільно здійснити певну «модернізацію» розуміння складу правопорушення у загальній теорії права.

Отже, «склад галузевого правопорушення» визначимо як систему об'єктивних та суб'єктивних ознак, зафіксованих у групі норм галузі права, що регулюють якісно однорідні відносини та наявність яких характеризує діяння як протиправне, «склад правопорушення у публічно-правових галузях» - система об'єктивних та суб'єктивних ознак, зафіксованих у нормах, предметом регулювання яких є реалізація публічних інтересів за допомогою переважно імперативного методу регулювання та «склад правопорушення у приватно-правових галузях» - є системою об'єктивних та суб'єктивних ознак, зафіксованих у нормах, предметом регулювання яких є відносини у сфері приватних, індивідуальних інтересів юридично рівних суб'єктів.

Література

1. Копейчиков В.В. Теорія держави і права: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2002. 367 с.

2. Комлик В.В. Склад правопорушення: теоретичні підходи та практичні виміри: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 / ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». Київ, 2017. URL: <https://library.krok.edu.ua/> (дата звернення: 22.04.2020).

УДК 342.34:35(043.2)

Варава І.П., старший викладач,
Танащук Є.М., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК УПРАВЛІННЯ І ДЕМОКРАТІЇ

Історія доводить, що людському суспільству притаманні владоорганізуючі процеси управління, які спрямовані на вирішення соціальних завдань і ефективного функціонування. Інститути демократії в свою чергу є формою організації і здійснення влади й управління.

Соціальне управління є важливим елементом суспільних відносин. У свою чергу, і демократія як суспільне явище є сутністю людського буття і визначається соціально-економічним ладом суспільства, природою влади, соціальною структурою суспільства, співвідношенням суспільних сил в їх боротьбі й співробітництві.

У перекладі з грецької «демократія» означає «владу народу». В Давній Греції під цим терміном розумілася особлива форма організації державної

влади, при якій владою наділена не одна особа чи група осіб, а всі громадяни, і користуються при цьому рівними правами на управління державою. Тобто демократія – така політична організація влади народу, при якій забезпечується: рівна участь усіх і кожного в управлінні державними і суспільними справами; виборність основних органів держави і законність у функціонуванні всіх суб'єктів політичної системи суспільства; забезпечення прав і свобод людини і меншості відповідно до міжнародних стандартів [1, с. 147].

Демократія за своєю природою форма суспільної організації та здійснення влади. Оскільки зміст і форми соціальних процесів залежать від матеріальних умов життя суспільства, а також рівня матеріально-технічної і духовної культури, зрілості суспільства, такою ж мірою ці чинники визначають зрілість демократії й ефективність управління. Взаємозв'язок управління і демократії очевидний, але не такий простий, як здається на перший погляд. А демократизація характеризується конституційним реформуванням, становленням багатопартійності, розвитком інститутів парламентаризму та президентства, місцевого самоврядування, гарантуванням індивідуальних прав і свобод громадян, становленням міцного середнього класу в суспільстві [2].

Управління – достатньо складне соціальне явище, його об'єктом є вся організація суспільства з відповідними соціальною структурою і соціальними процесами, і воно пов'язане з системою суспільних відносин не лише через реальні процеси, але й через свідомість, волю, а також управлінську теорію. А оскільки суспільна свідомість завжди виражає інтереси певних соціальних груп, то й управління пов'язане з реалізацією їх інтересів і волі. В свою чергу, і демократія стосовно до суб'єкта влади є виявленням його інтересів і волі, формою і методами організації влади.

Управління і демократія – активні і рухливі у своїй взаємодії та за соціальною природою і призначенням. Давно доведений закон політичної пропорційності: чим вищі якості і ефективність управління, - тим вищий ступінь реалізації демократії; чим досконаліші демократичні інститути суспільства, - тим ефективніший управлінський вплив на соціальні процеси.

Досягти високої якості соціальної діяльності людини можливо лише шляхом підвищення ефективності управління і розвиток демократичних форм і методів його здійснення. Саме в одній з основних теорій демократії - розподілу державної влади закладено ідею - досягти найбільш ефективного функціонування кожної гілки влади і державного механізму в цілому. При цьому активна діяльність кожної гілки влади знижує ризик узурпації публічної влади. *В цьому закладено основний критерій демократичності та ефективності державного управління.*

Формування демократії в Україні відбувалося у вкрай несприятливих умовах. Розвал економіки, низький життєвий рівень, моральна

стомленість, непевність, різке соціальне розшарування, зниження морально-ціннісних критеріїв, бюрократизм і корупція у всіх ешелонах державної влади не надихали на високопродуктивну працю, в тому числі й управлінську, а низька ефективність державного управління не дозволяє подолати кризовий стан у суспільстві. Це замкнене коло є переконливим доказом об'єктивної потреби тісної взаємодії демократії, соціальної справедливості й управління.

Таким чином, демократія, соціальна справедливість і ефективність управління - взаємозалежні поняття. Без реального здійснення народовладдя, свободи, рівності, гласності, постійного урахування громадської думки не можна забезпечити соціальної справедливості у суспільстві, а без високої свідомості, сприйняття обов'язку і відповідальності, професіоналізму, й ініціативності не можна досягти високої ефективності управління, в той же час без демократичних ідеалів воно не може бути моральним. Цей взаємозв'язок має складний характер, але чим він тісніший, тим він продуктивніший.

Література

1. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник / пер. з рос. Харків: Консум, 2001. 656 с.

2. Власенко С. Демократія як умова розвитку національних систем державного управління: аналіз сучасних дослідницьких підходів. Збірник наук. праць. 2015. Вип. 43. С. 272. URL: <http://www.lvivacademy.com/> (дата звернення: 22.04.2020).

УДК 34.01(043.2)

Варава І.П., старший викладач,
Кохтюк В.А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КОНЦЕПЦІЯ ПРИРОДНЬОГО ПРАВА: ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ

У юридичній науці тема розуміння прав і свобод людини займає одне з найважливіших місць. Адже саме від тлумачення суті цих понять залежить як буде функціонувати суспільство, у якому напрямку буде розвиватись держава. Зазвичай, права і свободи являють собою певні принципи, норми взаємодії між людьми і державою, що дозволяє людині повноцінно розвиватись, користуватись благами. Але постає проблема розуміння прав і свобод людини.

В історії суспільства у визначенні прав людини виділяють різні специфічні особливості і традиції та їх походження. Можна, наприклад, говорити про право юридичне і традиціоналістське, про західне